

TeldersStichting

omdat kennis ertoe doet

Prof. mr. B.M. TeldersStichting
De liberale denktank van Nederland

Mauritskade 21
2514 HD Den Haag
Telefoon 070 363 19 48
info@teldersstichting.nl
www.teldersstichting.nl

IBAN NL62INGB0003349769

Zeg mij wie uw vrienden zijn

Patrick van Schie

Geert Wilders zag in 2004 scherper dan veel van zijn collega-Kamerleden dat het met Turkije de verkeerde kant op ging. Zijn opvatting dat Turkije nooit lid van de Europese Unie zou mogen worden vormde indertijd de aanleiding – of het excuus? – voor zijn breuk met de VVD. Hoewel je vaak hoort dat een politicus nooit ‘nooit’ moet zeggen, zullen er toch weinig zijn een lidmaatschap van Turkije nu nog in het verschiep zien liggen. Erdogan heeft van het land een nauwelijks verkapte dictatuur gemaakt die de mensenrechten op grote schaal schendt. De enigen in de Nederlandse politiek die de huidige Turkse koers toejuichen zitten bij DENK, Erdogans 5^ekolonne in ons land.

Terecht merkte Wilders op dat er een inherente spanning bestaat tussen de politieke islam en Westerse waarden als vrijheid, respect voor minderheden en democratie. Vreemd was het wel dat hij al gauw aankondigde voor alle migranten uit islamitische landen de deur te willen sluiten. Het is goed om er alert op te zijn dat wij geen gewelddadige moslims binnen krijgen, maar wie de vrijheid zegt lief te hebben zou bijvoorbeeld christenen, atheïsten en afvallige moslims die een streng-islamitisch regime ontvluchten juist als bondgenoten moeten zien.

Wilders staat zich er niet alleen op voor Westerse vrijheden te willen beschermen tegenover de sjaria en andere dreigingen uit de islamitische wereld, hij zegt ook graag pal te staan voor de nationale soevereiniteit. Niet Brusselse bureaucraten moeten in ons land de dienst uitmaken, wij behoren baas in eigen huis te kunnen zijn. Ik ben het graag met hem eens dat de soevereiniteit in een democratie bij burgers berust, en dat zolang zij niet zelf hebben aangegeven deze over te willen dragen hun nationale zelfbeschikking moet worden gerespecteerd.

Des te vreemder is het dat Wilders zich nu laat fêteren als een vriend van Rusland. Poetin laat openlijk blijken Westerse vrijheden en tal van minderheden te minachten. Zijn eigen land is al net zo'n schijn-democratie als Turkije. In menig opzicht lijkt Poetin verdacht veel op Erdogan. Poetin flirt zelfs met orthodoxe religie, in zijn geval het orthodoxe christendom, al is dat ongetwijfeld meer omdat dit hem dient als handig instrument dan dat de Russische dictator een devoot mens zal zijn geworden.

Poetin heeft bovendien openlijk lak aan nationale soevereiniteit, als die althans berust bij andere landen dan Rusland. Hij heeft de territoriale integriteit van Georgië en Oekraïne grof geschonden. Rusland heeft bovendien een onderzoek ingesteld naar de rechtmatigheid van de onafhankelijkheid van Estland, Letland en Litouwen, die zij zich in 1991 verwierven na een halve eeuw communistische onderdrukking. Dat is niet de enige manier waarop Poetin deze landen bedreigt. Op Estland is al eens een grootschalige Russische cyber-aanval uitgevoerd. Poetin heeft bovendien openlijk verklaard Russisch belangen te zien compleet met recht op inmenging overal waar etnische Russen wonen, hetgeen buitengewoon bedreigend is voor de Baltische staten. Die hebben immers

TeldersStichting

omdat kennis ertoe doet

Prof. mr. B.M. TeldersStichting
De liberale denktank van Nederland

Mauritskade 21
2514 HD Den Haag
Telefoon 070 363 19 48
info@teldersstichting.nl
www.teldersstichting.nl

IBAN NL62INGB0003349769

grote Russische minderheden binnen hun grenzen, een overblijfsel van de geforceerde russificatiepolitiek die Stalin in de jaren veertig heeft bedreven.

Terwijl Wilders Rusland prijst op een manier die mij aan Mulisch' bewondering voor Castro's Cuba deed denken, kondigde Poetin aan een nieuwe generatie intercontinentale kernraketten te zullen introduceren, met dreigende taal in het bijzonder aan het adres van de Navo. Voor Wilders een Russisch vriendschapspeldje, voor de andere Nederlanders nieuwe Russische kernraketten op zich gericht die – zo liet Poetin weten – trefzeker zullen zijn. Blijkbaar kijkt Wilders niet alleen weg bij aantasting van de soevereiniteit van Ruslands' buurlanden, wat al kwalijk genoeg is, maar maakt hij evenmin om dreigementen vanuit het Kremlin tegen (onder meer) Nederland. Zijn liefde voor het Russische regime is toch al weinig fijngevoelig tegenover alle nabestaanden van de MH17-ramp, het vliegtuig dat is neergehaald met een Russische raket.

Wilders heeft eerder verklaard dat er geen Russische roebels naar de PVV rollen. Dat geloof ik graag. Als hij vanuit Rusland gefinancierd wordt, zal dat ongetwijfeld via omwegen in euro's of petrodollars geschieden. Maar ook indien er geen geld uit Rusland naar de PVV vloeit – of naar Forum voor Democratie, want ook Thierry Baudet heeft zich meer dan eens opmerkelijk vriendelijk over Poetins Rusland uitgelaten – is deze Russofilie bedenkelijk. Ofwel Wilders acteert als een van de 'nuttige idioten' die zich tijdens de Koude Oorlog door de Sovjet-Unie lieten gebruiken om de Westerse verdediging te verzwakken. Ofwel er is sprake van een ideologische bewondering voor Poetin, en dan beweegt Wilders zich gevaarlijk dicht tegen collaboratie met het Kremlin aan.

Patrick van Schie is historicus en directeur van de TeldersStichting. Deze column is eveneens verschenen op de website van het dagblad Trouw.